

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ ОДЕЩИНИ

**інформаційний огляд за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами**

Випуск 9 (вересень 2020 р.)

Бібліотечна справа

30 вересня до Всеукраїнського дня бібліотек та до Міжнародного дня кави в Одеській Універсальній науковій бібліотеці ім. М. Грушевського пройшли літературні історії з ароматом кави. В фойє на гостей очікувала фотозона та частування кавою. Відділ соціокультурної діяльності підготував: привітання та нагородження; коментовану виставку «Кава в образотворчому мистецтві»; історичний екскурс «Віденська кава Юрія Кульчицького: українець, що навчив Європу пити каву»; вікторину; огляд книжкових виставок «Старовинні рецепти кави в книгах рідкісного і цінного фонду бібліотеки», «Жіночий роман з присмаком кави», «Пий каву, читай детективи, будь щасливим»; годину кавової поезії «Кави п'янкий аромат»; а також фотозону, призи та гарячу каву.

30 вересня — Всеукраїнський день бібліотек. До свята Одеська національна наукова бібліотека ім. М. Горького підготувала святкову програму: нагородження учасників конкурсу читацьких відгуків «О книге замолвите слово»; бібліотечні екскурсії; зустрічі зі старшим викладачем кафедри містобудівництва ОГАСА Тетяною Румилець та з одеситом, журналістом, краєзнавцем, віце-президентом Всесвітнього клубу одеситів Євгеном Голубовським; святковий концерт.

Кіномистецтво

2 вересня, в парку ім. Шевченка, біля Олександрівської колони відбувся показ сьомого альманаху українських короткометражних фільмів «Українська нова хвиля – 2020». Цього року Довженко-Центр презентував шість неординарних стрічок 2019 року молодих амбітних режисерів, які піднімають делікатні теми і експериментують із жанрами і стилями. «Українська нова хвиля» – проект Довженко-Центру, спрямований на підтримку і просування українських молодих режисерів. Проект, який було розпочато в 2012 році, щорічно презентує у всеукраїнському прокаті обрані короткометражні фільми, які пройшли відбір і були відзначені на українських і міжнародних кінофестивалях.

24 вересня в українських кінотеатрах стартував Манхеттенський фестиваль короткометражних фільмів 2020 року – єдиний в світі глобальний інтерактивний кінофестиваль. Українці вже в чотирнадцятий раз приєдналися до глядачів у всьому світі і взяли участь у виборі фільму-переможця – в цьому році

голосування відбулося онлайн, на сайті Arthouse Traffic. Дев'ять кращих робіт обрані серед 971 заявок з 54 країн світу. За традицією, в число фіналістів увійшли фільми, які вже зарекомендували себе на престижних міжнародних кінофестивалях. Всі роботи-фіналісти Манхеттенського кінофестивалю короткометражних фільмів автоматично кваліфікуються для номінації на премію «Оскар». Срібний призер минулорічного фестивалю, «Футбольний клуб нафти», отримав в 2019 році номінацію на премію Американської кіноакадемії. Цієї осені щорічний Манхеттенський фестиваль короткометражних фільмів проходив 24-й раз і об'єднав цінителів короткого метра в понад 400 містах на 6 континентах. Переможці будуть оголошені 1 листопада на сайті www.manhattanshort.com. В Україні організатором Манхеттенського фестивалю короткометражних фільмів виступає компанія «Артхаус Трафік» за традиційної підтримки торгової марки Stella Artois. Фестиваль проходить в кінотеатрах країни з 24 вересня по 11 жовтня. Фільми демонструються в українській озвученні.

25 вересня відкрився XI Одеський міжнародний кінофестиваль. Цього року через епідеміологічну ситуацію в Україні та світі кінофестиваль вперше пройшов онлайн. Урочиста церемонія відкриття також пройшла в інноваційному онлайн-форматі. Комедія Пітера Бросенса і Джесіки Вудворт «Босий імператор» спільного виробництва Бельгії, Нідерландів, Болгарії та Хорватії стала фільмом-відкриттям XI Одеського міжнародного кінофестивалю. Стрічка Пітера Бросенса і Джесіки Вудворт продовжила тему, задану в попередній режисерській роботі подружжя «Король бельгійців», яка завоювала Гран-прі VIII ОМКФ. Цього року Одеський кінофестиваль розширив секції. У позаконкурсних програмах ОМКФ з'явилися нові фільми, які будуть доступні до перегляду з 25 вересня. Як відзначають організатори, мета Одеського міжнародного кінофестивалю – підтримка і розвиток українського кінематографа всередині країни і на закордонній арені, популяризація якісного інтелектуального кіно. ОМКФ – головний професійний майданчик, де зустрічаються українські та іноземні кінематографісти. Ексклюзивні прем'єри фільмів, майстер-класи від провідних світових кіномитців і унікальна фестивальна атмосфера – все це поєднують в собі дев'ять днів Одеського кінофестивалю.

26 вересня в кінотеатрі «Сінема Сіті» відбулася урочиста прем'єра фільму «Тарас. Повернення», режисера Олександра Денисенка за участю творчої групи. Це масштабна екранізація однойменного роману Олександра Денисенка про останні місяці заслання Тараса Шевченка в російській царській армії. Фільм створено за підтримки Державного агентства України з питань кіно. Виробництво Інсайт Медіа продюсерського центру, Tanaris Production (Казахстан) і Одеської кіностудії.

Клуби. Парки. Зоопарк

1 вересня Одеський зоопарк вітав гостей звіринцю з приходом осені і настанням нового навчального року. В цей день для юних відвідувачів провели свято «Веселі уроки». Діти брали участь в іграх і конкурсах в компанії аніматорів, пізнавальних вікторинах, виконували творчі завдання. Кожен зміг переконатися в

тому, що шкільні уроки можуть бути цікавими. На завершення святкової програми гості вирушили спостерігати за показовим годуванням слонихи Венді. Найбільшу мешканку зоопарку пригощали її улюбленими ласощами – кавунами. Свято пройшло за підтримки Благодійного фонду ім. Серафима Саровського.

2 вересня, в День народження Одеси, міський зоопарк отримав прекрасний подарунок. В рамках Міської програми «Зоопарк-100» було завершено I етап реконструкції – відкрили нові вхідні групи з боку Преображенського парку. Новий вхід в зоопарк виконаний в мавританському стилі, як і вхідні групи в парк Преображенський. Відразу за аркою відвідувачам зоопарку відкривається прекрасний вид на озера з птахами і красивий міст. Повну реконструкцію звіринцю повинні завершити до 100-річчя Одеського зоопарку.

2 вересня в Преображенському парку відбулося відкриття Меморіального музею-стіни з іменами видатних одеситів. Парк Преображенський – це територія Першого (Старого) християнського кладовища Одеси. Тут були поховані найперші одесити, будівельники міста і порту, батьки-засновники. «Меморіальний музей-стіна з іменами відомих людей, похованих тут як символ і данина вдячної пам'яті про наших видатних попередників. Меморіальна стіна з іменами одеситів – це тільки перший із запланованих об'єктів. Пізніше тут також планується відкриття інтерактивного Музею історії Одеси.

12 вересня Одеському зоопарку виповнилося 98 років. Зоопарк запрошував одеситів і гостей міста на веселе свято. Для гостей була підготовлена розважальна ігрова програма в компанії завзятих аніматорів, пізнавальна вікторина, танці та святкові пін'яти. На завершення святкової програми організатори запросили всіх на показові годування екзотичних тварин, де кожен зміг дізнатися багато цікавого про світ живої природи.

18 вересня в парку культури і відпочинку ім. Т.Г. Шевченко, на майданчику «Вогні Маяка», під відкритим небом відкрилася оновлена експозиція про історію судноплавства і мореплавання. Це вже п'ята виставка, організована за підтримки Одеської міської ради. Серед експонатів на виставці представлені кораблі в натуральну величину. Для відтворення кораблів в тому вигляді, в якому вони використовувалися нашими предками, проводилася величезна робота – від вивчення архівів та підготовки матеріалів до збірки судна за старими технологіями і випробування морем. Виставка не змогла вмістити всі реконструйовані судна, частина з них представлена на фотографіях. Окремий розділ виставки присвячений реконструкції древніх якорів, унікальну історію яких зберігають води Одеської затоки. Ще один розділ присвячений примітивним плаваючим засобам, які людина будувала по всьому світу для використання в закритих водоймах, морях і океанах. Виставка допомагає зануритися в минуле нашого унікального і неповторного краю – Північного і Північно-Західного Причорномор'я, води і берега якого бачили десятки племен і народів за свою більш ніж трьох тисячолітню історію.

19 вересня в Одеському зоопарку відбулося свято «День народження слонихи Венді». Найбільшій мешканці – індійській слонихи Венді – виповнився 41 рік. Гостей свята чекали ігрова програма в компанії аніматорів, тематична вікторина, веселі танці та багато іншого. Бажаючи привітати Венді з днем

народження приносили їй в подарунок фрукти – найбільше слониха любить дині і кавуни. В кінці свята для Венді приготували торт з улюблених ласощів і запросили відвідувачів зоопарку на показове годування іменинниці.

Літературне життя

15 вересня відбувся щорічний муніципальний літературний конкурс імені Костянтина Паустовського, який проводився в п'яти номінаціях: «Проза», «Поезія», «Краєзнавство», «Популяризація творчості Костянтина Паустовського» і «Мариністика». На конкурсі були представлені 28 книг, збірників, журналів і альбомів. За рішенням журі в номінації «Проза» лауреатом конкурсу стала молода, але вже відома одеська письменниця Анна Міхалевська за роман «В коконі». У номінації «Поезія» лауреатом конкурсу визнана талановита одеська поетеса Владислава Іллінська за збірку віршів «Анекдоти про дощ». У номінації «Краєзнавство» лауреатом конкурсу став одеський письменник, краєзнавець Олександр Бірштейн за літературно-художнє видання з циклу «Прогулянки по Одесі» – «Бульвар Французский весь ...». У номінації «Популяризація творчості Костянтина Паустовського» звання лауреата конкурсу присуджено Валерію Дружинському – колишньому особистому літературному секретарю К. Паустовського за вагому публіцистичну спадщину і постійну активну популяризацію життя і творчості письменника. Також в номінації «Популяризація творчості Костянтина Паустовського» лауреатами стали головний редактор газети «Моряк України» Анатолій Венгрук і журналіст, письменниця Інна Ішук – співавтори соціально-культурного проекту «Кают-компанія Морської бібліотеки Одеси», який функціонує на базі бібліотеки-філії № 2 ім. Паустовського Централізованої бібліотечної системи для дорослих. У номінації «Мариністика» звання лауреатів конкурсу розділили одеський журналіст, поет, письменник-мариніст Іван Рябухін за книгу «Маяки Одеси і Одеської області» та автори Борис Амчіславський і Едуард Амчіславський за книгу «Чорне море Леоніда Утьосова. Морська тема в житті і творчості Леоніда та Едіт Утьосових».

У 2019 році Одеса була включена ЮНЕСКО до переліку творчих міст світу в галузі літератури. В рамках роботи Зеленого театру був створений проект «Читання додому». 8 вересня відбулося відкриття літературно-інформаційного знаку в рамках проекту «Читання додому». Літературно-інформаційний знак на вул. Софіївській містить фрагмент тексту «Одеських оповідань» Ісаака Бабеля, що описує дію в будинку №17. «Читання додому» - це проект про Одесу і її ролі в світовій культурі. Проект про місто, де народилося безліч великих літераторів, куди приїжджали і де творили по-справжньому великі автори. Автори проекту складають перелік місць, які детально описані в літературі різних років і на різних мовах. Перелік будинків, яких з кожним днем стає все менше, перелік пляжів, скверів, мостів та всіх тих місць, які надихали письменників і поетів, за що і були увічнінені на сторінках творів. На кожному з цих місць планується встановити спеціальний пам'ятний знак з цитатою, яка описує саме це місце. На сьогоднішній день в рамках проекту відбулися дві виставки робіт українських ілюстраторів, присвячених одеським авторам і їх спадщини. Зараз йде підготовка

третьої виставки. Проект складається з глав, кожна з яких присвячена окремій темі і включає в себе створення знака, відкриття художньої виставки, лекцію і літературні читання. Нинішня глава, присвячена Дню міста та Ісааку Бабелю. 2 вересня в Зеленому театрі відкрилася виставка «Разговорник бабелевського язика», створена за участю українських і зарубіжних ілюстраторів, каліграфів та шрифтовиків. Виставка триватиме до 26 вересня.

Музеї. Пам'ятники

22 вересня в пер. Маяковського, 7 відбулося відкриття вже другої скульптури, створеної зі стовбура старого каштана. Скульптурна композиція являє собою умовно дві фігури – Олександра Сергійовича Пушкіна і австрійського консула Християна Самуїла фон Тома, з яким Пушкін, під час свого перебування в Одесі, був знайомий і навіть дружив. Будівля в провулку Маяковського, 7 знаходиться на ділянці землі, виділеної фон Тому для спорудження будинку, це була його територія. І, звичайно, Пушкін тут бував. Ідея створення композиції належить одеському краєзнавцю Олегу Губарю. Вирівав скульптуру Олександр Коваленко. До їх же авторства належить нова міська пам'ятка, яка нещодавно з'явилася на вулиці Успенській – вирізана з стовбура старого всохлого тополя скульптура «Старий моряк».

Напередодні Всесвітнього дня туризму, який відзначається 27 вересня, у дворіку Одеського літературного музею відбулася зустріч з Міністром культури і інформаційної політики Олександром Ткаченком, а також головою Державного агентства розвитку туризму України Мар'яною Олесків. На зустрічі були присутні представники Одеської міськради, облдержадміністрації та туристичного бізнесу. Учасники діалогу обговорили плани розвитку українського туризму на 2020 рік, подальші кроки щодо виходу з кризи і відновлення міжнародного туризму. Зустріч була організована департаментом культури і туризму Одеської міської ради.

Одеський літературний музей запрошує всіх бажаючих в Сад скульптур на ненудні бесіди про літературу. По п'ятницях о 17.00 у дворіку літературного музею всіх цінителів літератури чекають, щоб розповісти цікаві історії з життя письменників, поговорити про їхню долю і твори, і про значення їх творів. Такі зустрічі стануть тепер традиційними. Ніяких нудних лекцій, ніяких монотонних доповідей, тільки живе спілкування і животрепетні історії, які нікого не залишать байдужими. Перша зустріч відбулася 18 вересня. Тема зустрічі – «Єврейська Одеса до Рош-а-Шана». Координатор – провідний науковий співробітник ОЛМ Олена Каракіна.

Одеський музей західного і східного мистецтва відкрив у «французькому» залі виставку, присвячену 90-річчю від дня народження французької художниці мадам Саварі-Полідорі (1930-2016), почесного громадянина Одеси, багаторічного відданого друга і благодійника музею. Її дружба з Одесою почалася в 1969 році, коли вона вперше приїхала сюди разом зі своїм чоловіком Андре-Едельвейсом Полідорі, учасником французького опору в роки Другої світової війни, який був ініціатором тієї поїздки. З тих пір, щорічно

приїжджаючи до нашого міста, Сюзанна Саварі не тільки обдаровувала одеситів своєю любов'ю, але і регулярно поповнювала фонди музеїв, бібліотек та інші заклади культури рідкісними книгами і експонатами, які вона цілеспрямовано розшукувала в букіністичних і антикварних магазинах Франції. Сьогодні в нашому зібранні знаходиться 30 живописних творів і акварелей художниці, більше 120 предметів декоративно-прикладного мистецтва, які мають значну художню цінність, а в бібліотеці музею з'явився «Фонд Саварі» – понад дві тисячі примірників книг, альбомів та журналів, які стали для співробітників неоціненною підмогою в науковій і лекційній роботі. Крім 11 живописних робіт Сюзанни Саварі, на виставці представлені ті самі альбоми з мистецтва, які свого часу дозволили музейникам зробити якісні слайди, щоб розповісти про художників відвідувачам лекторію. У вітринах демонструються вироби декоративно-прикладного мистецтва, наприклад, скринька ліможської порцеляни, кришталеві стаканчики з монограмою сімейства Саварі (Швейцарія, початок ХХ століття), кришталеві графини, випущені в 1895 році заводом Сен-Луї, Люневільський овална жардиньєрка (мануфактура «Келлер і Герен»), а також багато іншого.

У Золотій залі Літературного музею відбулася подвійна презентація – нового випуску «Одеського календаря» «Історія однієї вулиці: вулиця Старопортофранківська» (2020-2021) і альманаху «Дерибасівська-Рішельєвська» № 82. Видання за традицією підготовлені в співдружності АТ ПЛАСКЕ, Літературного музею і Всесвітнього клубу одеситів. «Одеський календар» знайомить з вулицею Старопортофранківською, яка є своєрідною межею між центром і Молдаванкою. А 82-й номер альманаху «Дерибасівська-Рішельєвська» відкривається монологом Михайла Жванецького і новими віршами Юрія Михайлика. На сторінках альманаху триває діалог Юрія Дикого і Фелікса Кохріхта про роль Одеси у формуванні особистості і таланту корифеїв світової музики Еміля Гіельса і Святослава Ріхтера. Легендарному громадянину і спортсмену Сергію Уточкіну присвячений постійний розділ «Скарби зі скарбниці», який веде Тетяна Щурова. Незадовго до Дня міста постійний автор альманаху, вчений і письменник Михайло Пойзнер був удостоєний звання «Почесний громадянин Одеси». У номері є кілька його зарисовок під заголовком «Дуже одеські розповіді». Повна версія альманаху представлена на сайті ВКО в розділі «Наші видання».

У галереї Літературного музею відкрилася виставка «Думка в образі». Це вже друга «персоналка» відомого одеського фотохудожника Ігоря Ландера, до 5 жовтня на ній можна побачити 107 робіт, багато з яких експонувалися на престижних салонах і конкурсах по всьому світу – від Аргентини і США до Гонконгу і Непалу, від Норвегії та Шотландії до Саудівської Аравії і Австралії. «Думка в образі» майже не включає в себе репортажні або жанрові фотографії. Представлені на ній роботи спонукають глядача думати, проникати в концепцію автора, шукати приховані смисли. А в малому залі розміщений фотопроєкт Ігоря Ландера «Алегорії минулих часів» з декількох десятків натюрмортів, які вимагають від глядача деякого знайомства з символікою.

У Музеї сучасного мистецтва Одеси відбулося відкриття виставки відомого мультимедійного художника Олександра Шевчука «Садово-паркова скульптура». Виставка приурочена до ювілею автора і буде працювати до 28 вересня. Сучасне мистецтво Одеси 90-х неможливо уявити без Олександра Шевчука, або Шефа, як його досі називають. У проєкті «Садово-паркова скульптура» він здійснив власний творчий задум, зухвало фотографуючи в позах «дівчат з веслом» оголену молоду одеську богему. Також можна побачити архівні фото знакових вуличних акцій 90-х, об'єкти і відео.

У Саду скульптур Літературного музею відбулася презентація альбому карикатур за творами Михайла Жванецького під назвою «Завжди неподалік». Представлені у виданні карикатури раніше не публікувались, тому викликають підвищений інтерес з боку прихильників і шанувальників творчості письменника. В альбомі є біографічні відомості про учасників виставки в Одесі і наведені цитати з творів Жванецького, які стали темами робіт. Альбом карикатур подарували директору Літературного музею Тетяні Ліптузі.

Чергова зустріч унікального об'єднання, Клубу завлітів, відбулася в Літературному музеї. Для завідувачів літературною частиною театрів провели екскурсію по залах, де багато експонатів, пов'язаних з театральною практикою. А потім почалося обговорення робочих питань і проблем. У в епіцентрі подій будь-якого театрального колективу завжди знаходиться скромний, але працюючий фахівець – завліт. Найближчим часом члени клубу планують знову запросити до себе юриста і задати наболілі питання про захист авторських прав.

Образотворче мистецтво

8 вересня в Центрі громадського здоров'я відкрилася виставка, присвячена дитячому здоров'ю і світу, який оточує кожного малюка. Виставка «Здорові діти – щасливе майбутнє» організована спільними зусиллями Одеського обласного Центру громадського здоров'я та Арт-клубу «Одеса Арт» і покликана привернути увагу до основних аспектів дитячого здоров'я, ризиків і факторів впливу на нього.

18 вересня в Одеському художньому музеї відбулося відкриття виставки Михайла Реви «Одкровення / Revelation». Виставка включає 49 скульптур і 16 графічних робіт різних років. Експозиція починається з ікон, які художник створив в 1994 році для фільму «Пустеля» режисера Михайла Каца. Невід'ємною частиною виставки став також період карантину, проведений в Мексиці. Ця країна вразила художника насиченістю і відкритістю кольору, неймовірністю природних форм, екологічними проблемами планети Земля. За вагомі творчі здобутки, високу професійну майстерність, а також значний особистий внесок у розвиток культури і мистецтва, престижу і міжнародного авторитету міста Одеси Михайло Володимирович Рева був нагороджений Почесним знаком Одеського міського голови імені Г.Г. Маразлі III ступеня. Нагорода була присвоєна в березні 2020 року до 60-річчя Михайла Реви, а її вручення відбулося на відкритті виставки.

До 22 вересня у Всеукраїнському болгарському центрі працює міжнародна фотовиставка «Пастка для ...». Уже не перший рік фотохудожник з Чорноморська Андрій Данилишин є організатором цієї резонансної події, в якій беруть участь близько 50 авторів з різних країн, від Росії до Японії. Як завжди, в експозиції «Пастки» переважають портрети дуже красивих дівчат. У всіх авторів мета одна – зловити і передати. Свої думки, чужі емоції, загальний настрій, індивідуальне бачення. Будь-яка виставка – можливість для фотографа поділитися своїм потаємним, емоціями.

Виставка під назвою «Є місто, яке я бачу ...» відкрилася в галереї Центру «Будинок з ангелом». Її колективний автор – творче фотографічне об'єднання «Місто», створене в лютому 2012 року заслуженим фотохудожником Костянтином Гроздьовим. Люди різних професій і поколінь об'єднані любов'ю до фотомистецтва і нинішнім керівником, відомим фотохудожником Олександром Синельниковим. Члени групи регулярно зустрічаються для проведення спільних фотопрогулянок, а також часто виїжджають на пленери по області та в інші міста. На виставці представлені 68 нових робіт дев'яти авторів, які показали Одесу в різноманітні жанрів: архітектурні пейзажі, замальовки двориків, портрети, жанрові сценки, морські види. І, звичайно, знімки одеських котів.

Виставка під назвою «Зелений щоденник» відкрилася в галереї NT-Art. Її автор – закарпатська художниця Агота Вереш, яка через карантинні обмеження в Одесу не приїхала, але по скайпу поспілкувалася з першими відвідувачами на вернісажі. Агота Вереш народилася в місті Берегово, вчилася в Київському театральному інституті імені І.К. Карпенко-Карого та Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці. Живопису навчалася у свого батька, відомого закарпатського художника Петера Вереша, і мукачівського художника Андраша Іванчо. Є членом Товариства угорських майстрів образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Закарпаття ім. Імре Ревеса. Викладає, займається книжковим ілюструванням, брала участь у виставках в Україні, Угорщині, Бельгії, а одеську виставку допомогло організувати Посольство Угорщини в Україні.

Галерея «Андеграунд» в двох своїх залах відкрила виставку «Руде місто» в рамках однойменного фестивалю та виставку «Одеса в мініатюрі». У центрі уваги авторів – архітектура, жителі, природа. Виставка-конкурс «Руде місто» проводила онлайн-голосування за кращу роботу. Такою визнана картина Олени Крючкової: усміхнений маленький рудий одесит, який з апетитом поїдає кавун. Картину тут же придбала в свою колекцію президент фестивалю «Руде місто» Наталія Делієва. Всі учасники-конкурсанти отримали пам'ятні подарунки. «Одеса в мініатюрі» теж проводить конкурс – голосувати за вподобані роботи можна протягом двох тижнів на сторінках галереї в соцмережах, після чого кращі автори будуть нагороджені.

До 2 жовтня можна відвідати виставку під назвою «Код ідентифікації» в Музеї західного та східного мистецтва. Автор експозиції – художниця-аматор і журналістка Ірина Вишнеvsька. Організувати виставку допоміг етномузей «Фрумушика-Нова», і скоро манекени в залі будуть одягнені в автентичні

національні костюми. На вернісаж перші відвідувачі прийшли у вишиванках, щоб підтримати художницю, яка підняла тему пошуку свого коріння.

До Дня міста у Всесвітньому клубі одеситів художниця і співачка Леся Верба відкрила свою персональну виставку «Ти в серці моім», яка буде працювати до 28 вересня. Експозиція вийшла по-справжньому святковою і цілком одеської. 2 вересня, в день народження Одеси, з 14 до 16 годин Леся Верба проводила авторські екскурсії для глядачів.

У гостинному літньому дворику Театру юного глядача імені Юрія Олеші відбулася презентація альбому заслуженого художника України Миколи Вилкуна «Акварелі», випущеного колекційним накладом в три сотні екземплярів. Одеська обласна організація Національної спілки художників України за підтримки рідних автора представила одну з граней творчості Миколи Митрофановича.

У галереї «Андеграунд» почала свою роботу виставка вітчизняних художників під назвою «Краси України». На виставці представлені картини художників Олександра Силантьєва, Григорія Крижевського, Анжеліки Аксентій, Марини Куйбар, Василя Живогляда, Валентини Юденкової, Олени Крючкової, Олега Рижкова, Анни Мандрик, Лілії Євсюкової, Світлани Юркевич. Примітно, що практично кожен регіон країни представлений пейзажем якогось мальовничого куточка.

У галереї ТЦ «Сади Перемоги» відкрилася виставка Сергія Гуменюка «Об Одессе в шутку и всерьез». Арт-проект присвячений місту моря і сонця, славному своїм «Привозом» і одеською кухнею, театрами та музеями, гумором і красою одеситок. Автор в своїх роботах, виконаних в незвичній техніці, зміг передати неповторну атмосферу і колорит Одеси. Ціанотипія – це старий спосіб монохромного фотографічного друку, який давав відбитки блакитного відтінку. Він винайдений в XIX столітті англійським вченим сером Джоном Гершелем майже відразу після винаходу дагерротипії.

У залі Всеукраїнського болгарського центру відкрився цікавий арт-проект Олександра Шевчука «X & Me», приурочений до 60-річчя автора. Протягом останніх п'яти років і в даний час знаковий художник дев'яностих дотепно вписує своє фото в репродукції робіт відомих майстрів – так проявляється прагнення чи любити мистецтво в собі, чи то себе – в мистецтві.

Театрально-концертне життя

1 вересня в Одеському національному академічному театрі опери та балету відбулися урочистості, присвячені 226-й річниці від дня заснування Одеси. У залі були присутні керівники міста та області, депутати, Почесні громадяни міста Одеси. Крім того, в урочистостях взяли участь: керівники різних родів військ, Збройних Сил України, силових і відомих державних структур, Адміністрації морських портів України, представники бізнесу та громадських організацій. Вітаючи присутніх, Одеський міський голова Геннадій Труханов подякував за спільну працю, яка спрямована на благо і розвиток Одеси. Традиційно з нагоди Дня народження міста мер Одеси Геннадій Труханов вручив

почесні міські нагороди. Подарунком усім присутнім в залі стала концертна програма, підготовлена артистами Театру опери та балету.

В Одеському академічному театрі ляльок пройшли прем'єрні покази мюзиклу для дітей і дорослих «Айболит». Над виставою працювала столична постановочна група: режисер-постановник, заслужений діяч мистецтв України Руслан Неупокоев, художник-постановник Віра Задорожня, композитор, заслужений діяч мистецтв України Тимур Полянський. У двох акторських складах вистави задіяні і досвідчені майстри трупи, і зовсім нові особи – молоді актори, прийняті в театр нещодавно. Дія нового одеського «Айболита» динамічно розгортається в двох планах – ляльковому і живому акторському.

В Одеському академічному музично-драматичному театрі імені Василя Василька відбулася довгоочікувана прем'єра лірико-іронічної комедії Жана Ануя «Вечеря в Санліс». Завліт театру Світлана Бондар перевела п'єсу на хорошу літературну українську мову, а режисер Ірина Зільберман, художник Наталія Клісенко і балетмейстер Павло Івлюшкін запрошували глядача перенестися мало не на сто років назад, в затишну буржуазну Францію.

На концертній арені «Морвокзал» відбувся концерт Бориса Гребенщикова і групи «Акваріум». Унікальна музика групи «Акваріум» не просто жива, а продовжує відкривати нові грані в ліриці балад, кипучому рок-н-ролі і філософському реггі. І що чудово – ні група, ні її засновник БГ не стали ретро-групою, незважаючи на більш ніж солідний творчий шлях. Їх музика жива і свіжа, адже команда постійно експериментує з формою і звучанням, знаходячи нові нотки і чіпляючи струни душі як відданих фанатів, так і тих, хто тільки відкриває для себе рок-н-рол. Нова програма БГ і групи «Акваріум» називається «Двері трави» – на честь його однойменної пісні, яка в 2017 році вийшла в абсолютно новому аранжуванні.

На сцені Одеської вітальні відбувся музично-поетичний вечір «За всё тебя благодарю!» у виконанні одесита, народного артиста Росії Еммануїла Віторгана і його дружини Ірини. А на наступний день в цьому ж залі, в затишній камерній атмосфері Odessa Factory Group пройшла зустріч з творчою інтелігенцією Одеси, акторами, співаками. Ірина та Еммануїл Віторган записали подвійний музичний альбом «За всё тебя благодарю!», куди увійшли 33 пісні відомих авторів і композиторів. Вірші Олександра Володіна та інших авторів, пісні про акторську долю і, звичайно, про Одесу, задушевна бесіда «за життя», театральні спогади – такими виявилися вечори в компанії з Віторганом.

Одеський академічний російський драматичний театр представив на своїй малій сцені новий спектакль за п'єсою японського драматурга Коки Мітані «Академія сміху». Одна постановка цієї п'єси вже кілька років з постійним успіхом йде в Театрі «На Чайній». Спектакль – авторська версія випускника Харківського університету мистецтв Кирила Галушки. «Академія сміху» знайшла нове звучання, російська драма – оригінальну новинку репертуару, публіка – відмінний привід посміятися і зітхнути над перетворенням «зрілого керівника» в щасливу жінку.

Одеський театр юного глядача імені Юрія Олеші поставила спектакль «Левко» за однойменною повістю Анатолія Крима. На сцені він, звичайно, виглядав інакше, ніж в літньому дворикі, де його показували у форматі відкритих читань. Декорації Ольги Смагін, були настільки реалістичними, що перенесли глядачів на післявоєнний київський Поділ.

П'єса «Страшне китайське прокляття. Україна» Єлисавети Мельниченко отримала втілення на сцені Одеського українського музично-драматичного театру імені Василя Василька. Постановка антрепризна. За словами продюсера постановки Євгена Лавренчука, був проведений кастинг виконавців з усієї країни. В решті решт зупинилися на одеситах. Глядачі простежують життя героїв протягом тридцяти років, а герої ведуть діалог не тільки один з одним, але і з незримим Великим Кобзарем, чий голос чують час від часу. Команда працює над постановкою близько півроку, прем'єра мала відбутися ще три місяці тому, через карантин її двічі переносили. Перші глядачі спектакль вже побачили, наступний показ призначений на 20 жовтня. Постановку вже на стадії репетицій запросили на театральні фестивалі Польщі та Канади.

Театр юного глядача імені Юрія Олеші запрошував на відкриті читання у дворик. Сьогодні в меню досвідчених театралів – «Бред удвох» Ежена Йонеско. Однак, режисер читки Олена Нагасва виводить на сцену не двох, а трьох персонажів. Знадобився такий собі пан, який саркастично озвучує авторські ремарки, вимовляє репліки, уособлює солдатів і сусідів. Якщо ТЮГ вирішиться поповнити свій репертуар «Бредом удвох», спектакль отримає свого глядача, в тому числі і на фестивальных майданчиках.

Фестивалі. Конкурси. Свята

12-13 вересня в Літньому театрі Міського саду відбувся сімейний фестиваль «Мамаспейс». Мамаспейс – це яскравий, інтерактивний і позитивний захід з безліччю локацій, де кожна дитина, незалежно від віку, зможе бути на одній хвилі з дорослими. За словами організаторів, фестиваль покликаний формувати імідж сучасної сім'ї, привертати увагу до унікальних особливостей, традицій, які об'єднують кожен сім'ю. В рамках фестивалю була надана можливість перевірити зір у дитини і отримати безкоштовну консультацію лікаря. Крім того, на фестивалі були «зубні феї», які навчали малюків правильно доглядати за порожниною рота.

18 вересня в рамках фестивалю «Золоті скрипки Одеси» в Літньому театрі Міського саду відбувся концерт. Програму «Від Моцарта до Паганіні» представив випускник Одеської спеціалізованої школи-інтернату ім. професора П.С. Столярського, а сьогодні відомий у всьому світі скрипаль Олексій Семененко. Виступ пройшов у супроводі оркестру Одеської філармонії під керівництвом диригента, заслуженого артиста України Ігоря Шаврука. Міжнародний фестиваль «Золоті скрипки Одеси» був заснований в 2015 році за підтримки Одеської міської ради та щорічно збирає тисячі шанувальників скрипки з усього світу.

З 23 по 27 вересня в Одесі пройшов VI Міжнародний літературний фестиваль, в якому взяли участь письменники з: України, Німеччини, Австрії, Литви, Швейцарії, Великобританії, Франції, Хорватії, Росії, Ісландії, Південної Кореї та Грузії. Традиційно у фестивалі взяли участь кращі письменники, критики, літературознавці, режисери, актори, музиканти та науковці з різних країн світу. В рамках фестивалю передбачена насичена програма, зустрічі, лекції, читання творів, концерти та перформанси. Частина виступів авторів пройшла в відеоформаті і онлайн. Відкриття фестивалю відбулося 23 вересня в Будинку вчених.

З 25 по 27 вересня в Одесі відбувся XX Міжнародний джазовий фестиваль Odessa JazzFest. Фестиваль пройшов за підтримки Одеської міської ради. Цього року ювілейне свято імпровізаційної музики пройшло під відкритим небом – на сцені Літнього театру в Горсаду Одеси. Відмова від звичного формату концертів в Філармонії пояснюється епідеміологічною ситуацією в світі, а концерти open-air дають можливість дотримання карантинних умов. У Літньому театрі Міського саду відбувся концерт та нагородження переможців V музичної премії імені Юрія Кузнецова, засновника Odessa JazzFest. У концерті взяли участь Артур Дуткевич (Польща), Вадим Неселовський (Німеччина), Крістіан Скідановіч і Оксана Чернюк, ансамбль AeroplаN Альбіни Теплицької. Також відбувся концерт «Діти грають джаз», учасниками якого стали юні джазмени – учні музичних шкіл та шкіл естетичного виховання. За час існування Джаз-карнавалу і Odessa JazzFest наше місто відвідали музиканти з десятків країн: Австрії, Азербайджану, Аргентини, Білорусії, Болгарії, Бразилії, Великобританії, Німеччини, Греції, Грузії, Данії, Індії, Іспанії, Італії, Канади, Латвії, Литви, Нідерланд, Норвегії, Польщі, Росії, Сербії, Тунісу, США, України, Чехії, Швейцарії, Франції.

27 вересня зі сцени Одеської Філармонії у виконанні Національного одеського філармонічного оркестру і народного артиста України Хобарта Ерла прозвучали чарівні твори Моцарта і Гайдна. У програмі Симфонія № 60 Гайдна та Концерт № 5 для скрипки з оркестром Моцарта у виконанні Олексія Семененка.

ХРОНІКА культурного життя Одещини [Текст] : інформ. огляд за матеріалами преси, Інтернету та неопублік. док. / Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського ; від. інформації з питань культури, мистецтва та зв'язків з громадськістю ; [підгот. І. А. Терзі-Руссу ; комп'ют. набір І. А. Терзі-Руссу ; ред. О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. Л. Попова]. – Одеса, 2020. –

Вип. 9 (вересень 2020 р.). – 2020. – 12 с. ; 15x21. – 10 прим.: б.ц.

Ксерокс ОУНБ. Зам. № **47** від **04.12.2020** р. Тираж 10 прим.